

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2019/20:17

SVERIGES
RIKSDAG

Onsdagen den 11 december

§ 1 Europeiska rådet Statsminister Stefan Löfven Statsrådet Hans Dahlgren Information och samråd inför Europeiska rådet den 12–13 december 2019

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi öppnar dagens sammanträde med EU-nämnden här i Skandiasalen och samrådet med statsministern inför Europeiska rådet den 12–13 december. Välkommen hit, statsminister Stefan Löfven, EU-minister Hans Dahlgren och såklart nämndens ledamöter och personal.

Vi börjar som vanligt med att lämna ordet till statsministern för en redogörelse för vad som kan förväntas.

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru ordförande! EU:s regerings- och statschefer träffas för möte i Europeiska rådet i morgon torsdag och dessutom fredag. Det är det första mötet som leds av Europeiska rådets nye ordförande Charles Michel och där dessutom den nya ordföranden för kommissionen Ursula von der Leyen kommer att delta för första gången som ordförande i kommissionen.

Det är framför allt två frågor som väntas diskuteras och behandlas. Den ena är klimatet, och den andra är EU:s kommande långtidsbudget. Utöver dessa väntas också brexit tas upp i ljuset av det brittiska valet. Europeiska rådet avslutas med ett eurotoppmöte där också de länder som inte ingår i euron får delta.

Fru ordförande! Klimatet är vår tids riktiga ödesfråga, och det är viktigt att EU visar ledarskap och att vi får en ambitiös klimatpolitik på plats. Europeiska rådet träffas under de sista dagarna av FN:s klimatkonferens, COP 25, som äger rum i Madrid. Konferensen har föregåtts av rapporter som tyvärr pekar på ett allt sämre läge vad gäller klimat och vår planet.

Vi måste ta utvecklingen på största allvar och göra vad som krävs för att hålla temperaturökningen under 1 ½ grad Celsius. Det är endast då som de värsta konsekvenserna av klimatförändringarna kan undvikas.

Regeringen verkar för så ambitiösa mål som möjligt på klimatområdet. Det är viktigt att Europeiska rådet nu lyckas med det som vi misslyckades med i juni, nämligen att enas om att uppnå klimatneutralitet senast till år 2050. Genom att gå före i klimatarbetet, vara först med de nya lösningarna, stärker vi också konkurrenskraften i EU. Det bidrar till tillväxt och jobb.

Det vore också en viktig signal att EU under klimattoppmötet i Madrid slår fast höjda klimatambitioner. Målsättningen om klimatneutralitet till 2050 blir också en tydlig signal till kommissionens fortsatta arbete.

Samtidigt innebär målet, inte minst på kort sikt, också utmaningar, särskilt i regioner eller sektorer som är helt beroende av fossila energislag. För att gå i mål krävs en bred ansats. Ett exempel på det är finansiering. Ett annat är att skärpa regelverk för att stödja klimatomställningen. Kommissionen ska då föreslå hur detaljerna för ett sådant ramverk ska se ut.

Regeringen har länge drivit på för en stark överenskommelse, bland annat ett samordnat inspel från likasinnade medlemsstater. Mycket av det vi har föreslagit har tagits ombord i slutsatserna. Jag kommer i morgon att fortsätta arbetet för ett ambitiöst utfall.

Sverige har hög trovärdighet i förhandlingarna tack vare våra nationella mål och att vi faktiskt visar hur en omfattande klimatomställning kan gå hand i hand med ekonomisk tillväxt.

Fru ordförande! Förhandlingarna om EU:s långtidsbudget har tagit ett steg framåt genom att det finländska ordförandeskapet har presenterat siffror i en ny så kallad förhandlingsbox. Jag kan konstatera att vi inte kommer att nå en överenskommelse vid mötet på torsdag och fredag eftersom medlemsstaterna står alldeles för långt från varandra.

Det finländska ordförandeskapet föreslår nu att EU:s totala budget ska motsvara 1,07 av EU-27:s samlade bruttonationalinkomst. Jämfört med kommissionens förslag på 1,11 är det här ett steg i rätt riktning, men det är inte alls tillräckligt. Vi vill fortfarande se en budget på 1 procent, och Sverige har tillsammans med Danmark, Nederländerna och Österrike drivit frågan kraftfullt sedan början av förhandlingen. Det är positivt att också Tyskland nu allt tydligare ansluter sig till den linjen.

En annan viktig fråga är naturligtvis rabatter, som är helt centrala för att hålla ned den svenska avgiften och en självklar del av en slutförhandling.

Enligt det finländska förslaget kommer den största delen av budgeten också i fortsättningen att gå till jordbruksstöd och strukturfondsstöd. Jordbruksstödet ökar något i det nya förslaget, jämfört med kommissionens förslag. Mer än en tredjedel går dock till sådant som Sverige prioriterar, till exempel inre marknad, migration och säkerhet. Det är bra. Men det finns mer att göra. Det är också positivt att det finns en tydlig koppling mellan rättsstatens principer och utbetalningar från budgeten liksom förstärkta skrivningar om såväl klimat som jämställdhet.

Sammanfattningsvis är dock bedömningen att förslaget inte är balanserat och därför inte kan accepteras. Det är inte aktuellt med någon slutförhandling under det här mötet. Det blir nu upp till Europeiska rådets ordförande Charles Michel att ta arbetet vidare. Vi räknar med ett extrainsatt toppmöte i början av nästa år.

Fru ordförande! Det finns också några övriga frågor på dagordningen. Europeiska rådet ska behandla den konferens om Europas framtid som kommissionens ordförande har utlovat. För regeringens del är det viktigt att den inte leder till någon institutionell dragkamp eller förslag om fördragsförändringar. Diskussionen ska inte heller stå i vägen för arbetet med de prioriteringar som EU har enats om i den strategiska agendan. Vi vill också se en bred dialog som involverar de nationella parlamenten.

Regeringen återkommer till frågan när mer detaljerade förberedelser tas upp i rådet under ledning av det roterande ordförandeskapet.

Vi kommer också att hantera frågan om världshandelsorganisationen WTO och låsningarna kring dess tvistlösningsmekanism. EU försöker tillsammans med övriga WTO-länder att hitta en långsiktig lösning. Samtidigt pågår diskussioner med flera viktiga handelspartner för att komma överens om något tillfälligt alternativt tvistlösningsförfarande.

Regeringen stöder kommissionen i arbetet. Ett öppet och regelbaserat multilateralt handelssystem med WTO i centrum är centralt för världshandeln och viktigt för jobb och tillväxt i Sverige.

Fru ordförande! Utrikes frågor står som vanligt också på dagordningen. När det gäller relationer mellan EU och Afrika ska en strategisk diskussion förberedas till toppmötet i juni. Det är positivt, och det kan skapa förutsättningar för en bred framåttänkande relation som bygger på ömsesidighet och gemensamt ägarskap.

Vad gäller Rysslands destruktiva agerande i Ukraina är bedömningen att Ryssland inte har genomfört sina åtaganden enligt Minsköverenskommelsen. Regeringen stöder därför en förlängning av de ekonomiska sanktionerna. Vi räknar också med en återrapportering från måndagens möte i Paris mellan Ukraina, Ryssland, Frankrike och Tyskland.

Fru ordförande! Samtidigt som Europeiska rådet inleds i morgon torsdag går Storbritannien till extraval. Om vi får ett ordnat brittiskt utträde vid månadsskiftet januari/februari, vilket nu tycks vara det mest sannolika, men osvuret är bäst, väntar en intensiv förhandling om den framtida relationen. Mot den bakgrunden väntas vi under fredagen bestämma ramarna för hur arbetet ska läggas upp på EU-sidan i de kommande förhandlingarna med Storbritannien om den framtida relationen.

Fru ordförande! Eurotoppmötet där också icke-euroländer deltar ska än en gång behandla EMU-fördjupningen. De gäller tre saker, nämligen den europeiska stabilitetsmekanismen, ESM, bankunionen och ett budgetinstrument för euroområdet.

Ett omfattande paket om ESM har förberetts i eurogruppen, och ambitionen är att det i sin helhet ska godkännas vid mötet. Vad gäller bankunionen handlar det den här gången om en färdplan för att påbörja politiska diskussioner om den gemensamma insättningsgarantin. Sverige deltar inte i något av de besluten.

När det gäller budgetinstrument för att stödja konvergens och konkurrenskraft i euroområdet är huvuddragen där överenskomna sedan tidigare.

Detta, fru ordförande, är min redogörelse inför Europeiska rådet.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag kommer att lämna ordet till respektive partis talare i storleksordning.

Anf. 4 LEIF NYSMED (S):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för genomgången!

Det är bra att klimatfrågan får en framskjuten roll vid Europeiska rådets möte. Det är nödvändigt att vi fortsätter att diskutera och arbeta med frågan, som kommer att bli helt avgörande för vår framtid. Det ser också

ut som att EU skulle kunna ta ett steg framåt på mötet och faktiskt enas om att bli klimatneutralt till 2050.

Även om det är lätt för oss att förstå att de länder och regioner som till stor del bygger sin energisektor på fossilt bränsle har en tuff framtid framför sig får det inte hindra att vi alla ställer om. Konsekvenserna av omfattande klimatförändringar är så många gånger värre.

Dessa länder vill ha ekonomiskt stöd för sin omställning. Då kan det vara värt att erinra om att EU:s verktygslåda innehåller fler verktyg som kan underlätta omställningen, dels strukturfonderna, som utgör en betydande del av EU:s budget, dels regler och standarder, som vi beslutar gemensamt om i EU:s inre marknad. Ju skarpare och tuffare krav vi ställer på nya fordon, byggnader och andra produkter inom unionen, desto lättare för alla länder att nå sina nationella åtaganden. Det krävs helt enkelt en bred palett av insatser från många olika aktörer för att vi ska nå EU:s klimatmål.

När det kommer till budgetförhandlingar förstår jag att det är tufft men nog så viktigt att fortsätta arbetet att EU ska rätta mun efter matsäcken när Storbritannien nu lämnar unionen. Sverige kan då inte förväntas täcka upp för hela det bortfallet. Den svenska avgiften måste hållas ned så långt det bara går.

Det är också viktigt att EU:s direktstöd till bönder minskar så att vi får utrymme att också satsa bland annat på klimat och gemensam migrationspolitik.

Det är vidare också viktigt att rättsstatens principer respekteras inom unionen. Jag är därför glad att det ser ut som att det framöver kommer att finnas tydliga krav på att leva upp till rättsstatens principer för att få stöd via EU:s budget.

Men, som sagt, budgetförhandlingarna ser ut att bli tuffa utifrån svensk synvinkel. Statsministern har redan delvis svarat på min fråga, men kan han utveckla lite mer hur vi kan få ett så stort genomslag för den svenska positionen som möjligt?

Anf. 5 PÅL JONSON (M):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för föredragningen!

Jag tänkte upprätthålla mig vid klimatet, EU:s långtidsbudget och även konferensen om Europas framtid samt säga ett ord om Ryssland på slutet.

Det är naturligtvis mycket angeläget att skapa en samsyn inom EU när det kommer till utformningen av klimatpolitiken, inklusive hur EU ska bli klimatneutralt fram till 2050. Det är först när vi är enade inom unionen som vi kan vara en god kraft på den internationella arenan. Det är verkligen inom ramen för EU som vi kan göra skillnad när det gäller klimatet.

Sedan var det långtidsbudgeten. Vi kan naturligtvis inte heller ställa oss bakom det finländska ordförandeskapets förslag. Det handlar dels om volymen med 1,07 procent av bni. Det är en alldeles för stor volym. Dels har vi synpunkter på innehållet och fördelningen.

Statsministern brukar talar om en modern budget. Tyvärr ser vi neddragningar på de moderna områdena, det vill säga säkerhet, gränsskydd och försvar. Samtidigt ökar man EU:s jordbruksbudget. Vi har ofta diskuterat om storleken på hela EU:s budget och det svenska bidraget. Hur avser regeringen att arbeta när det kommer till fördelningen mellan

utgiftsområdena? Det skulle vara intressant att höra hur regeringen avser att agera där.

Min sista punkt gäller konferensen om Europas framtid. Frågan har varit under uppsegling under en längre tid. Det var en del av förhandlingarna som fick Ursula von der Leyen vald. Det har också cirkulerat ett tysk-franskt papper om detta. Min oro gäller att regeringen inte tar position tillräckligt snabbt. Om Sverige inte har några ståndpunkter på konferensen om vad den ska användas till kommer andra länder att i stället forma den. Det skulle vara tacksamt att få höra vilka ståndpunkter och synpunkter regeringen har. Vi tror att konferensen kommer att bli en realitet vare sig vi vill eller inte.

Jag ska avsluta med tre punkter som jag tycker är viktiga från Moderaternas sida när det kommer till konferensen. Det ska vara fokus på sakinnehåll och de utmaningar som vi står inför snarare än institutionella förändringar eller fördragsförändringar. Det är viktigt att de nationella parlamenten sätts i förarsätet, inte bara Europaparlamentet, inte minst om det ska vara en medborgardialog. Vi tror att de nationella parlamenten är bättre företrädare för medborgardialogen. Sedan är det viktigt att inte dela upp EU i någon form av A- och B-lag. Man ska också värna sammanhållningen inom EU. Man brukar prata om "multi-speed" Europe men det har en del olyckliga konsekvenser.

Fru ordförande! Det är naturligtvis mycket angeläget att sanktionerna mot Ryssland kvarstår till dess att Ryssland lever upp till Minskfördraget. Där har regeringen vårt fulla stöd att fortsätta arbetet med en aktiv Rysslandspolitik i det avseendet.

Anf. 6 MARTIN KINNUNEN (SD):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för föredragningen!

Jag tänkte inleda med långtidsbudgeten. Det är den allra viktigaste frågan på dagordningen. Det är den fråga som delvis kommer att avgöra vilket utrymme som finns i Sverige till reformer för att stärka välfärden, sänka skatter och försöka återupprätta ett fungerande rättssystem i landet. Det är en otroligt viktig fråga.

Vi stöder naturligtvis regeringens ansats att hålla avgiften nere och att begränsa budgeten. Det är tyvärr en dyster utveckling. Det vi anser att EU skulle behöva är en billigare union med en budget som går ner under 1 procent, men det är fullständigt orealistiskt i dag.

Vi skulle dock önska en ökad tydlighet från regeringen rörande den svenska positionen. Vi tycker att den svenska positionen bör vara att man ska tydliggöra för EU att Sverige inte kan acceptera en betydande höjning av den svenska avgiften och att regeringen av EU-nämnden inte bör ges mandat att acceptera en betydande ökning av den svenska avgiften. Där vill vi också anmäla en avvikande mening.

Sedan tänkte jag säga några ord om klimat. Det har varit svårt att få med sig alla medlemsstaterna på förslaget för 2050. Det är egentligen inte speciellt märkligt. Det finns en hel del medlemsstater som är extremt beroende av fossil energi. De ser naturligtvis väldigt stora kostnader när det handlar om att ställa om detta och avveckla beroendet av kol. De har i princip ställt krav på någon form av hjälp, stöd eller finansiering från EU.

Min fråga är då: Hur ställer sig den svenska regeringen till detta? Ska vi öppna EU-budgeten för att hjälpa medlemsstater med omställningen?

2019/20:17
11 december

Vet vi vad den kommer att kosta och vad det kommer att få för påverkan på EU:s utgifter på sikt? Jag tror att det är en farlig väg.

Jag tror också att man skulle ha det lättare att diskutera med dessa länder om man var öppen med de svårigheter som finns vad gäller konkurrenskraft. Det är inte givet att EU:s konkurrenskraft stärks om EU går före. Det hänger helt på vad alla andra länder gör. Sverige är dessvärre heller inget gott exempel på hög tillväxt och ambitiös klimatpolitik. Vi lägger väldigt långt ned inom EU i dag om vi tittar på bnp per capita.

Sedan några ord om de utrikespolitiska frågorna. Vad gäller regeringens linje om sanktionerna mot Ryssland har regeringen Sverigedemokraternas helhjärtade stöd. En fråga jag har är: Hur ser det ut med enigheten bland EU-länderna i dag? Det har tidigare signalerats på olika sätt att det sker ett skifte bland vissa länder och att enigheten kanske minskar något. Är det någonting som fortgår, eller finns det en tydlig enighet bakom att sanktionerna ska förlängas?

Anf. 7 ANNIKA QARLSSON (C):

Tack, statsministern, för genomgången inför toppmötet.

Jag sitter och lyssnar på inläggen om alla klokskaper som vi vill att EU gemensamt ska göra någonting åt. När jag var barn fanns de stora fabriker i Tyskland som spydde ut avgaser och utsläpp som landade ner i Sverige. Vi hade sjöar som dog, och det var stor dramatik.

Nu finns vi med i det samarbete som har möjligheten att fortsätta utvecklingen att se till att skapa en renare och bättre värld i det perspektivet. Det är viktigt för oss. Även om vi som minns 70-talet ändå har många år framöver finns barn och barnbarn.

Det är en av de viktigaste frågorna där vi har förflyttat positioner under de senaste åren. Det gäller vad vi har för mål kopplat till nettonollutsläppet 2050. Jag hade gärna sett det ännu mer ambitiöst. Men det är ändå en oerhört hög ambition som vi sätter gemensamt. Den kommer att göra skillnad inte bara inom Europa. Den kommer också att påverka marknaden utanför Europa. Det är helt avgörande att vi fortsätter det arbetet och fortsätter att driva på i den riktningen.

När man läser slutsatserna skulle man kunna tolka det som att det redan finns en gemensam syn bland alla EU-28, och det vet vi att det inte finns. Hur förankrat är det? Är man beredd att ändå gå med på skrivningarna i detta skede även om man sedan kommer att förbehålla sig rätten att säga nej om det inte finns tillräckligt med insatser när man väl kommer till budgetfrågan? Det är en fråga.

Förutom möjligheten till omställning för ett nettonoll-Europa finns det också diskussioner kopplat till MFF-budgeten där det varit låsningar. Än så länge har alla länder bara redovisat var man finns. I brevet och inbjudan som den nye ordföranden skickat ut vill han någonstans komma ett steg längre och identifiera vilka nycklar det finns som man måste kunna komma överens om för att komma ett steg längre. Har statsministern några tankar om vilka nycklar som Sverige kommer att anföra som behöver finnas med för att man ska kunna ta ett steg till i budgetprocessen?

Jag hade också frågor kopplade till The Conference on The Future of Europe, som Pål Jonson från Moderaterna tidigare lyfte upp. Det är lite intressant. När två stora länder sätter dagordning gäller det att det finns andra som talar om att de har andra inspel eller vad det är för någonting

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag tänkte göra så att statsministern får möjlighet att kommentera och svara på de frågor som har ställts nu innan vi går vidare till de fyra resterande partierna.

Anf. 9 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru ordförande! Vi börjar med Socialdemokraterna och Leif Nysmed. Vad gäller klimatet var frågan om det finns en enighet. Det är flera som också frågat om det, bland annat Annika Qarlsson. Nej, det kan man inte säga. Där är vi inte. Det är förslaget till slutsatser, och där står det 2050. Det är i och för sig en framgång att vi har fått med det. Men det kommer också att vara så att några länder kommer att villkora det. Man hör hisnande belopp som nämns som ett villkor för att ta med det. Nej, vi är inte där ännu. Vi måste fortsätta att jobba på för att det ska bli så.

Jag delar uppfattningen som Leif Nysmed gav uttryck för här att det finns fler verktyg och inte bara pengar utan regler. Det är så vi vill se det. Man ser över lagstiftningen, regler, policy och vad det är för att verkligen styra mot neutralitet 2050.

Jag håller med om avgiften. Vi är överens om den. Det är också därför jag säger i mitt öppningsanförande att det bud som finnarna har lagt fram inte är acceptabelt. Det vet alla nu att det är vår uppfattning.

Sedan var det frågan om rättsstatens principer. Det finns nu med där. Sedan gäller det att arbeta vidare med hur man ska implementera det. Men nu finns det, och det tycker vi är en framgång. Konditionaliteten har vi haft uppe länge. Det borde vara så att man villkorar stöden med att man följer rättsstatens principer. Där har vi också tagit ett steg framåt. Men implementeringen är naturligtvis långt ifrån gjord.

Så till Moderaterna och Pål Jonson. Om klimatet är vi eniga. Vad gäller MFF säger vi nej. Det kan inte bli mycket tydligare än så. Vi säger nej till Finlands förslag här. Vi menar att det i vissa delar har blivit som Pål Jonson anger här. Det är därför som vi vill ha en tyngdpunkt åt andra hållet på säkerhet, inre marknad, och så vidare. I den meningen tycker vi att det till exempel har blivit för mycket till jordbrukspolitiken igen.

Om man tittar på de stora delarna var det större skillnader i kommissionens förslag. Nu har finnarna tryckt ihop det så att det är nästan en tredjedel på varje. Vi menar att det blir för mycket på jordbruksstödet exempelvis. Vi vill ha en annan fördelning helt enkelt. Det är vad vi kommer att eftersträva mellan de rubrikerna.

När det gäller konferensen om Europas framtid har vi sagt våra ståndpunkter. Jag sa också inledningsvis att det inte ska vara någon institutionell dragkamp. Vi ska inte ta bort fokus från den strategiska agendan. Det finns en sådan agenda beslutad. Där har Europeiska rådet sagt att det är så vi vill se det. Det gäller allt från inre marknad, digitalisering, säkerhet till att klara migrationen, och så vidare.

Vi ska inte aktualisera fördragsförändringar. Det kan inte vara fråga om det vid den här typen av konferenser. Vi har sagt att vi ska ha nära kontakt med de nationella parlamenten. Det är också viktigt med medborgardialog. Det är nog så viktigt med de nationella parlamenten,

men hur får man en ännu bredare diskussion om Europas framtid? Det handlar om att engagera civilsamhället och viktiga aktörer i våra samhällen.

Det handlar naturligtvis om att säkra unionens grundläggande värderingar. Vi kan inte ha en konferens om framtiden som inte slår fast att vi har några grundläggande värderingar att leva upp till här. Det måste gälla även efter en sådan diskussion.

Jag delar uppfattningen om sammanhållning. Sanktionerna var vi överens om vad gäller Ryssland. Det ställdes en fråga om sanktionerna. Vi hör inte att det är något annat än att det finns en enighet om att sanktionerna ska rullas över och fortsätta. Det finns ingen signal om något annat.

För ett tag sedan var det en något annorlunda diskussion. Men nu har det vid flera sammanträden med Europeiska rådet gått ganska snabbt att konstatera att Minsköverenskommelsen inte är uppfylld. Då måste sanktionerna rullas över och fortgå. Vi hör ingen annan signal. Vi får utgå från att det är vad som gäller.

Så till Sverigedemokraterna och Martin Kinnunen. Det handlar precis om att hålla ned avgiften. Det är vi tydliga med. Det har vi sagt vid ett flertal tillfällen vid bordet och kommer att fortsätta att säga. Det finländska förslaget är inte acceptabelt. Det är tydligt och sant. Det har med välfärd att göra. Vårt medlemskap i Europeiska unionen har också med välfärden att göra. Vi bygger välfärd också. Tillgång till den inre marknaden är en väldigt viktig del. Men förslaget från Finland är inte acceptabelt.

Vad gäller klimat och hjälp till länder hoppas jag att det jag sa var svar även på din fråga. Vi har nått en framgång i den meningen att nu står det att 25 procent av budgeten ska vara klimatåtgärder. Då får man någonstans stå upp för det.

Vad är det då för åtgärder? Det blir en del i slutförhandlingen helt enkelt. Det blir en del av förhandlingen i så fall hur mycket som ska användas till den här typen av åtgärder liksom till alla andra. Det är inte någonting utöver, utan det är en del i förhandlingen. När det gäller hur mycket det kan vara är vi ännu inte där.

Sverigedemokraterna var också med på sanktionerna mot Ryssland.

Så till Centern och Annika Qarlssoon. Jag håller med om att ett neutralt 2050 vore väldigt starkt. Är det helt förankrat? Nej. Där är vi inte ännu. Vi måste nu ligga på här riktigt. Knytningen till MFF finns där. Hur man ska formulera det så att det blir så starkt som möjligt utan att ha förhandlat flerårsbudgeten är själva tricket.

Det ställdes en fråga om Charles Michel och nycklar. En sådan som jag nämnt till honom när han besökte Sverige för ett tag sedan är rabatterna. Det är en sådan. Det är inte den enda, men det är en väldigt tydlig. Det är klart att det korrelerar med varandra hur mycket vi betalar in och hur mycket rabatten blir. Det är en sådan nyckel som jag har nämnt.

Vi förstår nu att hos en del finns en ökad förståelse för det och hos andra inte. Det är snarare tvärtom. Det som kanske är fokus är att nu ta bort rabatterna. Jag ska vara uppriktig här. Det kommer inte att bli en uppgörelse nu. Några har förutsatt att man ska kunna nå det vid ett extra toppmöte i början av nästa år. Jag kan inte se det, och jag tror att allt färre tror på det.

Det kan bli en lång resa. Vi vill egentligen inte det. Men är det så att vi har den typen av resonemang om att vi ska höja avgiften, inte ha några

rabatter och att Sverige ska ha en dramatisk ökning kommer det att ta tid, och det måste omvärlden veta om.

Konferensen uppfattade jag att vi ändå har samsyn kring.

2019/20:17
11 december

Anf. 10 JONAS SJÖSTEDT (V):

Tack, statsministern, för redogörelsen!

När det gäller klimatpolitiken har vi ett klimatnödläge, vilket också EU-parlamentet nyligen slog fast. Det är nödvändigt att även EU höjer sina ambitioner framöver.

EU:s klimatpolitik har flera sidor. En sida är att man har planer och åtgärder för att minska utsläppen. Samtidigt har Europeiska investeringsbanken lånat ut mycket stora summor till fossilprojekt av olika slag. EU:s budget innehåller direkta subventioner till branscher som ökar utsläppen. Glädjande nog har Europeiska investeringsbanken nu fattat ett linjebeslut där man är på väg bort från lån till fossilt. Det har otrolig betydelse med tanke på vilken stor aktör EIB är.

Men EU:s budget är inte där än. I EU:s budget avser man fortfarande att ge miljardstöd till branscher som direkt ökar utsläppen av växthusgaser. Bland de områden som finns där är delar av jordbrukspolitiken som bidrar med mycket stora utsläpp. Man subventionerar direkt stora utsläpp i Europa. Andra delar är projekt inom ramen för regionalfonderna som ökar trafik, fossila utsläpp och annat.

Min fråga till regeringen är om regeringen är beredd att arbeta för att få in en skrivning om att subventioner från EU:s budget som går till branscher som ökar utsläppen ska tas bort. Jag tycker att det vore bra att följa upp det viktiga beslutet i Europeiska investeringsbanken med att också klimatanpassa EU:s budget. Jag hoppas att regeringen är beredd att göra den ståndpunkten till sin. Om den inte är det vill jag anmäla avvikande mening där.

Så till frågan om EU:s budget. Denna fråga har diskuterats i finansutskottet. I finansutskottet uppstod på initiativ av Vänsterpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna en majoritet som sa att vi inte vill att den svenska kostnaden ska överstiga den vi har i dag, räknat som andel av bni. Andelen av den svenska ekonomin som går till EU:s budget ska alltså inte öka sett till bruttonationalinkomst.

Vad jag förstått gjorde regeringen den ståndpunkten till sin, så det finns i stort sett total enighet i riksdagen om att detta är det som vi ska sikta mot.

Min fråga är om detta har framförts till EU:s ordförandeskap och till de andra medlemsländerna så att de vet att det finns i stort sett total enighet i Sveriges riksdag om att vi inte vill se någon ökning av den svenska EU-medlemsavgiften. Om det inte är gjort menar jag att ett gott tillfälle att göra det är på detta toppmöte.

Anf. 11 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för föredragningen!

Mötet med stats- och regeringscheferna blir ju viktigt, då det är första gången de möts sedan den nya EU-kommissionen tillträdde. Den nya ordföranden för kommissionen, kristdemokraten Ursula von der Leyen, har lagt ett ambitiöst program för sitt ordförandeskap som på olika sätt kommer att beröras.

På toppmötet i juni lade man fram en politisk inriktning för EU inför den nya mandatperioden. Där framgick vikten av att hålla ihop EU, skapa säkerhet för medborgarna, göra satsningar på klimatet, upprätthålla rättsstatens principer och försvara frihet och demokrati. Detta står vi kristdemokrater naturligtvis bakom, och jag har uppfattat att också regeringen kommer att stå bakom det.

Dessa prioriteringar ska stå i fokus inför den framtida konferens som beräknas pågå mellan 2020 och 2022. Det kommer alltså att vara en långsiktig planering för inriktningen.

I utkastet till rådsslutsatser som vi nu får ta del av ligger stort fokus på klimatet. von der Leyen har sagt att det ligger högst på hennes lista, och det är bra. Men vi från Kristdemokraterna har vid ett flertal tillfällen lyft fram att vi står inför stora utmaningar på klimatområdet som kräver elektrifiering av flera transportslag och att vi därför inte kan fasa ut kärnkraften, något som många vill i dag och som ibland kommer upp i det som kallas taxonomidiskussionen inom EU.

Här hoppas jag att regeringen står bakom att vi ska kunna bevara vår energimix och framhåller vikten av att EU ser kärnkraften som en del av lösningen på det akuta behovet av att minska utsläppen.

Också von der Leyens European Green Deal om ett klimatneutralt EU 2050 är oerhört viktigt. Där bör lyftas fram att energin ska vara just fossilfri.

När det gäller programmen som von der Leyen har kring den sociala pelaren har vi varnat för att hon i sitt arbetsprogram vill lyfta upp lagstiftning om minimilöner, något som vore förödande för den svenska arbetsmarknadsmodellen.

Här har både arbetsgivarsidan och LO krävt att Sverige måste bli tydligt, så jag förväntar mig att Sverige tar upp frågan i Europeiska rådet redan nu. Det kommer nämligen signaler om att man vill fatta beslut med kvalificerad majoritet, och då kommer Sverige att bli överkört. Det är därför oerhört viktigt att statsministern, naturligtvis tillsammans med arbetsmarknadsministern, tar ledningen i frågan. Jag har också uppfattat att vi är överens; vi har kommit överens i arbetsmarknadsutskottet om den ståndpunkt som Sverige ska ha.

Det är viktigt att medborgarnas röster hörs och att alla medlemsländer lyssnas på utifrån respekt för våra olikheter, även om vi naturligtvis ska hålla ihop om våra gemensamma grundläggande värderingar.

När det gäller EU:s långtidsbudget var det som Vänsterpartiet säger viktigt att vi kom fram till ett mandat i finansutskottet. Det innebär att regeringen måste vara mycket tydlig på det kommande mötet.

Det står i herdebrevet att man nu ska ta fram de viktigaste nyckel-elementen för det slutliga antagandet av EU:s långtidsbudget.

Ett utgiftstak som inte överstiger 1 procent av EU:s bni är oerhört viktigt, och vår avgift får inte stiga med 44 procent så som nu har föreslagits. Jag noterar och tycker att det är bra att statsministern nämner att vi måste ha kvar rabatten, annars kommer avgiften att stiga mycket.

I fråga om brexit delar jag regeringens syn. Vi vill ha ett ordnat utträde, och därefter ska vi naturligtvis arbeta för en god relation med Storbritannien.

När det gäller Rysslandssanktionerna tycker vi att det är bra att regeringen står fast i den frågan.

I övrigt har jag inga invändningar mot regeringens ståndpunkt.

Anf. 12 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket, statsministern, för redogörelsen!

Det blir mycket fokus på klimatet och budgeten i slutet av veckan. Men vad jag förstår diskuterar man inte bara huruvida det är 2050-målet som gäller utan också ordalydelsen, det vill säga om det ska ske senast 2050 eller 2050. Man diskuterar också om det är varje land för sig som ska uppnå målen eller om det är ett "uniont" EU som ska uppnå målen. Jag skulle vilja höra vad statsministern har att säga om detta.

Jag kan i allra högsta grad instämma i att klimat ska gå hand i hand med tillväxt. Det kan det också göra; det vet vi. Men samtidigt har man börjat diskutera att ha klimatavgift på varor importerade från länder utanför EU. Det lär ju inte leda till någon tillväxt som går hand i hand med klimatet för de länderna.

Vi kommer att ha den vanliga diskussionen, det vill säga den om frihandel – som liberal lyfter jag fram frihandelns välsignelser i de flesta sammanhang – kontra protektionism. Här ser Liberalerna en stor fara att EU genom klimatsamtal återigen är på väg in i en mer protektionistisk era. Jag skulle vilja höra statsministerns tankar om detta.

Problemet är också att man nu förhandlar om 2050-målet men på grund av länder som Polen, Tjeckien och Ungern, som är de som är minst positiva till klimatmålen – tror jag, i alla fall – inte vet i detta skede hur budgeten kommer att se ut, och det innebär att det blir en svår diskussion. Man skulle helst vilja lägga samman diskussionerna så att man vet vad som finns på bordet.

Till sist gläder det mig att höra att vi fortfarande är eniga när det gäller Ryssland och sanktionerna. Jag hörde nyligen något om att man var på väg med ett eldupphör mellan Ukraina och Ryssland, men jag är glad att det inte påverkar diskussionerna. Det är ju inte förrän man levt upp till Minskavtalet som det kan bli någon faktisk förändring i detta. Jag hoppas att alla i EU-27 fortfarande är överens när det gäller sanktionerna.

Anf. 13 AMANDA PALMSTIERNA (MP):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen!

Det är mycket glädjande att det nu finns ett förslag på ett målår, 2050, för klimatneutralitet i EU. Det är viktigt inte bara för planeten utan också för näringslivets konkurrenskraft, för gröna jobb och för vår framtida utveckling.

Jag noterar att man i slutsatserna nämner statsstödsregler, vilket är mycket positivt. Det är ju något som Sverige aktivt har drivit, så det är jag mycket glad över. Det är också mycket positivt att vi nu äntligen verkar få gehör för att kunna införa sanktioner och inte ge medel om man inte uppfyller rättsstatens principer.

Jag har ett antal frågor som gäller klimat.

Min första fråga handlar om att EU är en viktig ledargestalt globalt och Sverige är en viktig ledargestalt i EU. Jag undrar hur Sverige har arbetat tillsammans med andra länder för att driva på i klimatfrågan.

Min andra fråga handlar om målsättningar. Nu hoppas vi på att landa målsättningen om klimatneutralitet till 2050. Men det är också viktigt att vi kommer igång snabbt. Ju längre vi väntar, desto dyrare blir ju denna utmaning. För att ta lite sifferövrigt: Den nuvarande målsättningen till 2030 är 40 procent. EU-parlamentet har utlyst klimatnödläge och vill ha

55 procent, och Ursula von der Leyen har sagt att hon är villig att utforska detta. Ser man till naturvetenskapen handlar det snarare om 65–70 procent, och vi kan ju förhandla mellan länder men tyvärr inte med naturvetenskapen. Det är alltså en generell fråga. Hur ser statsministern på möjligheten att driva ambitiösare målsättningar till 2030?

Detta hänger ihop med min tredje fråga, som handlar om denna just transit mechanism. Jag tycker att det är viktigt att Sverige har en proaktiv hållning i detta så att det blir effektivt och ändamålsenligt och vi kan komma framåt i klimatfrågan utan att EU-budgeten sväller och vår miljöavgift blir ohanterlig. Hur kan Sverige jobba proaktivt med denna fråga?

Min sista fråga handlar om långtidsbudgeten. Här har vi en skrivning om minst 25 procent, vilket ju är mycket positivt och ett framsteg jämfört med tidigare, men det behöver troligen bli ännu högre. Det hänger också ihop med jordbruksstödet. Hur ser statsministern på möjligheterna att komma framåt i denna svåra fråga?

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Jag lämnar över till statsministern igen. Sedan finns det möjlighet för de partier som har fler än en ledamot vid bordet att ställa en andra fråga.

Anf. 15 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru ordförande! Först till Vänsterpartiet och Jonas Sjöstedt om klimatet. Vi vill höja ambitionen, och därför vill vi ha in 2050. EIB har fattat beslut, precis som sägs här, och i budgetförslaget sägs det att minst 25 procent ska användas till detta. Den så kallade Junckerfonden ska också användas, så det finns flera instrument som man kan arbeta med på det finansiella planet.

Vad gäller jordbruksstödet är det uttryckt att 40 procent ska gå till klimatåtgärder. Det är en framgång i sig, men det gäller att se till att det verkligen blir så.

Utöver det är det sagt att detta ska genomföras i enlighet med Parisavtalet. Det tycker jag är det viktigaste – att man nu slår fast att det är i enlighet med Parisavtalet som detta ska genomföras. Då får det bli de åtgärder som krävs för att det ska bli så.

När det gäller MFF är det samma sak där. Vi är överens om hållningen att inte öka. Det är precis den vi gett uttryck för i två års tid, och vi tänker fortsätta göra det. Det är bra att vi nu har enighet i den frågan, för då har vi en mycket starkare förhandlingsposition. Det var bra att det inte blev något så kallat veto, för då hade vi varit försvagade. Nu har vi enighet, så låt oss hålla i den. Det är precis den som regeringen ger uttryck för. Vi tänker fortsätta med det, som vi gjort tidigare.

Låt mig gå vidare till Kristdemokraterna och Désirée Pethrus. Prioriteringarna som antogs i juni är vi eniga om, så det är klart att även vi är bundna av dem. Vi sa ju ja. Alla medlemsstater har precis dessa prioriteringar, och dem ska vi hålla i. Det är det vi menar måste synas också i konferensen. Man får inte avvika från den, utan där har vi en linje som vi ska fullfölja.

När det gäller medlemsstaternas energimix är det tydligt att det är upp till varje medlemsstat att välja sin egen mix. Jag tycker att det är bra.

Det är samma sak med den sociala pelaren och minimilöner. Det är inte fråga om att börja säga någonting nu, utan vi har sagt samma sak under lång tid även där. Sverige har världens bästa lönebildningssystem. Jag brukar skryta för alla jag träffar utanför Sverige om att Sverige och Norden har världens bästa lönebildningssystem. Det ska vi inte ändra på. Det vore helt fel. Det budskap vi får från både von der Leyen och ansvarig kommissionär är att när man ska göra den förändring man vill göra, som ska möta andra länder och deras löntagare, ska man inte förstöra vår modell. Vi kommer att behöva följa detta noga, vilket vi gör. Men vi hör ingen signal från kommissionen eller någon annan som säger att ”Nu gör vi det här på Europainivå, och så får det bli som det vill med er modell”. Det hör vi inte, utan vi hör stor förståelse för kollektivavtalsmodellen.

Tydlighet i MFF är det vi driver. Vi är överens om att försöka få ett ordnat utträde. Om det blir som det ser ut i opinionsundersökningarna kan man påbörja detta i början av nästa år. Det är tråkigt, men så är det. Vi får respektera det och göra det bästa av det. Det är också därför diskussionen påbörjas nu om hur mandatet ska utformas. Vi välkomnar Michel Barnier som chefsförhandlare också i detta, för det har varit framgångsrikt, och vi håller ihop.

Tina Acketoft från Liberalerna ställde en fråga om klimatet. Det står ”by 2050”. Jag tycker att vi hela tiden ska ha ambitionen att det är senast då, som vi talar om. Vi får göra vad vi kan, om det ens är möjligt att uppnå detta till dess. Vi måste dock fortsätta.

Vi menar att det ska gälla alla medlemsstater. Det är då det verkligen gäller. Men inte heller där är vi ännu. Precis som Tina Acketoft säger finns det de som tycker att det ska gälla EU som helhet. Vi måste fortsätta att driva detta.

Vad gäller klimatavgiften finns den där. Det är både och. Det som sägs om frihandel stämmer, men om europeiska företag ska konkurrera med dem som kanske kan hålla kostnaderna nere eller på annat sätt kan konkurrera med det som blir smutsigt är det värt en diskussion om hur konkurrenskraften ska behållas. Vi är inte där ännu, men det finns en tanke om det skulle kunna gå att utforma något som gör att länder utanför EU får betala.

Kopplingen till MFF är uppenbar. Det är vad dessa tre länder driver.

Vi är överens om det som gäller Ukraina och Rysslands sanktioner.

Amanda Palmstierna från Miljöpartiet ställde en fråga om klimatet. Vi och tio andra länder har drivit på i denna fråga. Vi har sagt att vi ska enas. Det handlar om det här med 2050 och att det ska ligga i linje med Parisavtalet liksom att all EU-lagstiftning ska ses över så att vi kan gå mot detta mål. Vi ska också beakta att det finns möjligheter här. Detta innebär nya jobb, ny teknik och ny välfärd. Vi ska också enas om att EU ska lämna in sin långsiktiga klimatstrategi under 2020. Det här är några av dessa saker.

I detta har vi samarbetat med Danmark, Spanien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Lettland, Holland, Portugal, Slovenien och UK. Vi har alltså ett brett anslag och en bred grupp som har drivit detta. Det känns bra.

Det ställdes en fråga om att höja ambitionen till 2030. Vi stöder kommissionen när det gäller en utvärdering. Om man verkligen ska uppnå en neutralitet 2050 måste man tuffa till målen till 2030. Vi tycker alltså att kommissionen har rätt i att det bör göras en utvärdering för att se vad som behövs.

Anf. 16 BJÖRN WIECHEL (S):

Ordförande! Det har varit mycket diskussion om klimat. Även jag tänkte komma in på det men börjar med jobbfrågan. Om vi inte har några jobb blir det ingen bni, och om vi inte har någon bni blir det ingen budget. Det som handlar om klimat är alltså även en jobbfråga.

Sverige utgör ett gott exempel på att man kan göra ett likhetstecken mellan omställning och konkurrenskraft. Vi har klimatinvesteringsprogrammet som har gett fantastiska resultat. Industriklivet är också ett jättebra exempel på ökad produktivitet, konkurrenskraft och klimatarbete. Vi har därtill de nya gröna jobben och den nya gröna näringspolitiken.

Finns det gehör i EU för att klimatpolitik innebär konkurrenskraft och jobb? Eller sitter man kvar i en daterad uppfattning om klimatpolitik som ett ok? Detta är det första jag vill fråga.

Min andra fundering gäller jämställdheten i jobbfrågan. Även här sticker Sverige ut som ett exempel med en imponerande sysselsättningsgrad, särskilt ur ett jämställdhetsperspektiv. Detta hänger ju ihop med vår generella välfärd, socialförsäkringar, föräldraförsäkring, förskola och äldreomsorg. En modern budget ger helt enkelt ökad sysselsättning och jobb. Jämställdhet är lika med jobb. Klimat är lika med jobb. Finns det ett gehör för detta sätt att budgetera i Europa och nu i diskussionen om MFF?

Anf. 17 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Jag delar statsministerns uppfattning om att klimatet är vår tids ödesfråga. Det har vi sagt här många gånger. Vi är också överens om att Sverige ska vara ledande och ska också se till att Europa är drivande och ledande i dessa frågor i världen.

Det har varit svårt i Europeiska rådet att komma överens om klimatet. Det nämnde statsministern själv i sitt inledningsanförande. Det är självklart olyckligt, men samtidigt är det glädjande att Ursula von der Leyen har satt klimatet högst på sin agenda. Det bådär gott, eftersom det nu handlar om att ta tag i frågorna och inte bara sätta upp mål. Jag tycker att det är klokt att statsministern lyfter fram att omställningen går hand i hand med ekonomisk tillväxt och att det är helt avgörande om vi ska lyckas med detta. Det här var ju även Björn Wiechel inne på.

Jag har dock en liten fråga om finansiering. Häromdagen röstade Socialdemokraterna och Miljöpartiet i Europaparlamentet för att utlysa ett klimatnödläge. Det finns även andra uttalanden om nya pengar, fresh money, även om det inte har sagts i just detta rum. Detta skulle kunna tolkas som att budgeten är på väg att svälla. Utifrån de diskussioner som vi har haft runt bordet här framgår att vi är överens om att budgeten ska vara stram. Då är det viktigt att våga prioritera så att vi lägger resurser på rätt saker och tar från områden som vi inte prioriterar. Jag vill gärna höra statsministerns syn på detta.

Anf. 18 JONAS SJÖSTEDT (V):

Min fråga gällande EU-budgeten handlade specifikt om att försöka få in en skrivning om att sluta subventionera branscher som bidrar till ökade utsläpp. Jag hörde inte statsministern säga att regeringen är beredd att gå fram med en sådan ståndpunkt. Så länge man ger stöd till att bygga

motorvägar och till nötköttsproduktion, som direkt förstör klimatet, är man kontraproduktiv. Därför vill jag anmäla en avvikande mening till förmån för detta.

Jag vill även anmäla en avvikande mening genom att uppmana statsministern att föra fram den exakta formuleringen från finansutskottet som Sveriges position så att andra länder är medvetna om Sveriges position.

Jag har alltså två oliklydande och inte sammanhängande avvikande meningar.

Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru ordförande! Björn Wiechel undrade om klimatet och om det finns något gehör. Ja och nej. Det är inte glasklart hos alla, så att de tänker att ny teknik ger nya jobb. För några är det mest ett besvär. Det är därför frågor om pengar kommer upp så starkt, och det talas om vilka belopp som krävs för att detta ska fungera.

Vi har förståelse för att några länder naturligtvis har en längre startsträcka. De är helt enkelt mer kolberoende och mer beroende av fossila bränslen. Det förstår vi, men man behöver se att det finns stora möjligheter här. Därför tycker jag att det är bra att detta finns i slutsatserna. Där pekar man på att detta utgör möjligheter. Detta är förstås en utmaning, och det får vi hjälpas åt med.

Detsamma gäller jämställdhet. Jag är glad över att det nu finns en tydligare jämställdhetsskrivning i budgeten. Den ska verkligen synas där, vilket är bra. Om detta kommer med i budgeten betyder det att det i detta avseende kommer att se ut som det under flera år har gjort i Sverige, det vill säga att budgeten ska analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det är bevisligen en fördel om vi använder hela befolkningens kompetens och engagemang, och inte bara 50 procent.

Även där finns olika uppfattningar, vilket syns när vi diskuterar jämställdhet. Det är dock bra att området finns med i detta första budgetutkast.

Jag delar den uppfattning om klimatet som Jessika Roswall från Moderaterna tog upp. Initiativet från kommissionens ordförande är bra. När det gäller frågan om klimatnödläge och budgeten finns ju ett utkast om en förhandlingsbox. Vi tycker redan att den är för stor och menar att avgiften måste ned, i enlighet med vad vi är överens om här. Vi tycker inte att detta är något som också ska in här som en kostnad så att budgeten sväller. Det här måste vara inom budgeten.

Det är bra att det står att 25 procent av budgeten ska användas för klimatåtgärder och att 40 procent av CAP också ska gå dit. Denna riktning håller vi med om, men det ska ske inom budgeten. Så ser vi på detta.

Sedan ställdes en fråga om subventioner. Det viktigaste är att vi är överens om att det ska ske inom ramen för Parisavtalet. Exakt vilka åtgärder man vidtar i de olika delarna får vi återkomma till. Jag får dock respektera Jonas Sjöstedts uppfattning.

Jag ber om ursäkt, men jag uppfattade inte riktigt det sista som Jonas Sjöstedt sa.

Anf. 20 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det var ju så att finansutskottet enades om en skrivning. Vi skulle gärna se att den framfördes, så att det blir tydligt var Sveriges riksdag står när det gäller avgiften. Eftersom regeringen dessutom uppenbarligen har anslutit sig till den uppfattningen tycker jag att det ger statsministern extra eftertryck och stöd i förhandlingarna.

Anf. 21 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Jag har inga som helst problem, fru ordförande, att ange det Sveriges riksdag har beslutat om och stått upp för. Återigen: Jag tycker att det är bra att vi fick enighet i frågan. Det är viktigt, för då är man starkare. Det hade inte varit smart att lägga in ett veto, utan det hade varit direkt kontraproduktivt. Nu är vi dock eniga i den här uppfattningen, och den är hur offentlig som helst. Jag har inga problem med att ge uttryck för vad Sveriges riksdag har kommit överens om.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi hade även ett möte i fredags där vi samrådde inför EU-ministerns möte, vilket förberedde detta möte. Vi hade då med skrivningen från finansutskottet, som vi alltså ställt oss bakom.

Anf. 23 AMANDA PALMSTIERNA (MP):

Det var två frågor som jag inte riktigt uppfattade att vi fick svar på, och de hänger ihop. Den ena är hur Sverige kan arbeta proaktivt för att få en effektiv och ändamålsenlig just transit mechanism utan att budgeten sväller och avgiften ökar. Kopplat till det undrar jag hur statsministern ser på möjligheten att öka klimat-mainstreamingen i budgeten. Det står nu minst 25 procent, och man hoppas att det ska bli ännu mer – detta kopplat till att försöka hålla nere den omoderna jordbrukspolitiken.

Anf. 24 PÅL JONSON (M):

Den förhandlingsposition som förhandlades fram i finansutskottet bestod av två delar. Dels handlade det om den svenska avgiften kopplat till vår bni och att den inte ska öka, dels handlade det – precis som Jonas Sjöstedt påpekade – om att vi skulle förmedla detta till de andra medlemsländerna, som är bekanta med den svenska förhandlingspositionen. Jag förutsätter att regeringen kommer att göra det och redogöra för den svenska förhandlingspositionen, för annars måste vi naturligtvis stödja Vänsterpartiets avvikande mening.

Anf. 25 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ja, det måste vara väldigt tydligt. Statsministern sa att han har sagt detta hela tiden, och förhandlingspositionen har väl inte varit helt tydlig hela tiden. Det som gällde i finansutskottet är det vi uppfattar att det finns majoritet för i riksdagen. Vi tycker alltså att det är viktigt att Vänsterpartiet tar upp frågan, men om statsministern vid återrapporten på tisdag kan säga att han har lyft frågan – om han lovar det – får vi väl fundera en vända till.

Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Detta är en ganska onödig diskussion. Vi har haft en hållning precis hela tiden, och den är preciserad i ett riksdagsbeslut. Det är offentligt. Det är klart att jag berättar vad riksdagen har beslutat; det är vår ståndpunkt, och då driver jag den också. Jag förstår alltså inte riktigt detta.

Vi har sagt hela tiden att avgiften ska hållas nere. Det finländska förslag som nu har lagts fram är inte acceptabelt, utan avgiften ska hållas nere. Det bedrevs en diskussion i riksdagen om huruvida man skulle lägga in ett veto eller inte i den här stunden, men tack och lov blev det inget veto. Det hade försvagat förhandlingspositionen. Vi har enighet kring beslutet, och det är det vi uttalar. Jag tycker alltså att diskussionen blir lite onödig, faktiskt.

Nu säger jag det igen: Jag kan läsa upp precis den mening som riksdagen har tagit beslut om. Jag har inga som helst problem med att läsa upp den, ordagrant, inför Europeiska rådet som Sveriges riksdags ståndpunkt. Det stärker mig nämligen i förhandlingen.

Anf. 27 JONAS SJÖSTEDT (V):

Tack för det klargörandet! Jag tycker att det är väldigt positivt att statsministern för fram den exakta ståndpunkten från finansutskottet. Vi ser fram emot att höra reaktionerna när vi får återrapporten.

Vi drar därmed tillbaka vår avvikande mening i det här fallet.

Anf. 28 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Det var ju fem punkter man kom överens om i finansutskottet, och jag hoppas att alla de punkterna fortfarande står kvar. När nu statsministern sa detta igen talade han om att "hålla nere" avgiften, och likaså talade S-ledamoten om att "hålla nere" den. Det är ju någonting annat än det vi har sagt, nämligen ett utgiftstak som inte överstiger 1 procent av EU:s bni. Jag hoppas alltså att vi är eniga om att det är dessa fem punkter, varav den första är oerhört viktig, som statsministern kommer att framföra.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle vilja vädja till nämnden att inte försöka ställa upp ordagrant vad statsministern ska säga på mötet. Det kan lätt bli lite stolpigt och apart om vi på förhand ska gissa hur diskussionen kommer att utspela sig och regissera det hela till punkt och pricka.

Det finns dock en mening här som är väldigt central för många, som vi tidigare har ställt oss bakom i nämnden och som riksdagen har tagit beslut om. Statsministern har varit väldigt tydlig med att han ser det som en styrka för Sverige att framhålla denna mening, liksom det breda stödet för den meningen på mötet. Jag tror att det är det som är själva essensen här. Jag tror dock att vi ska avstå ifrån att ge mandat av typen att statsministern ska läsa upp alltihop, för då finns det ingen möjlighet att ha ett strategiskt tänk under mötets gång.

Jag har ingen mer på talarlistan. Begär statsministern ordet igen? Nej.

Innan jag sammanfattar ska jag klargöra att jag tänkte sammanfatta både diskussionen om de slutsatser som ska antas i konstellationen med 28 medlemsländer och diskussionen om de slutsatser som ska antas i konstellationen med 27 medlemsländer, om artikel 50, på samma gång. Vi har nämligen diskuterat dem samtidigt.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, med oliklydande avvikande meningar från Sverigedemokraterna respektive Vänsterpartiet.

Därmed tackar jag statsministern och hans medarbetare för i dag.

2019/20:17
11 december

Innehållsförteckning

§ 1 Europeiska rådet

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 4 LEIF NYSMED (S).....	3
Anf. 5 PÅL JONSON (M).....	4
Anf. 6 MARTIN KINNUNEN (SD)	5
Anf. 7 ANNIKA QARLSSON (C).....	6
Anf. 8 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 9 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	7
Anf. 10 JONAS SJÖSTEDT (V).....	9
Anf. 11 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	9
Anf. 12 TINA ACKETOFT (L)	11
Anf. 13 AMANDA PALMSTIERNA (MP)	11
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 15 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	12
Anf. 16 BJÖRN WIECHEL (S)	14
Anf. 17 JESSIKA ROSWALL (M).....	14
Anf. 18 JONAS SJÖSTEDT (V).....	14
Anf. 19 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	15
Anf. 20 JONAS SJÖSTEDT (V).....	15
Anf. 21 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	16
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 23 AMANDA PALMSTIERNA (MP)	16
Anf. 24 PÅL JONSON (M).....	16
Anf. 25 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	16
Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	16
Anf. 27 JONAS SJÖSTEDT (V).....	17
Anf. 28 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	17
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	17